

PSEUDOPEZIZA MELILOTI SYDOW NA MELILOTUS ALBUS
W PAWŁOWICACH POD WROCŁAWIEM

Pseudopeziza meliloti Sydow sur *Melilotus albus* à Pawłowice
près de Wrocław

Halina Moroniowa

W jesieni 1957 r. zwrócono się z Katedry Uprawy Łąk i Pastwisk WSR we Wrocławiu z prośbą o oznaczenie gatunku grzyba, który w tym czasie wystąpił masowo na plantacji *Melilotus albus* w Majątku Doświadczalnym w Pawłowicach pod Wrocławiem.

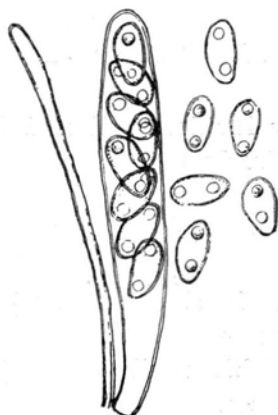
Po przejrzeniu dostarczonego materiału stwierdzono występowanie na liściach i łodygach nostrzyku grzyba *Pseudopeziza* sp., a następnie po przeprowadzeniu dokładnej analizy mikroskopowej stwierdzono, że jest to gatunek *Pseudopeziza meliloti* Sydow.

Objawy chorobowe: na liściach nostrzyku, zwykle po stronie górnej, rzadziej na łodygach, znajdowano drobne, brunatne, okrągławe plamki, jeśli na łodygach to wydłużone, lekko wypukłe, o brzegu najczęściej nieco jaśniejszym, rozplywającym się, średnicy około 1 mm.

Obraz mikroskopowy pasożyta: okrągławe apotecja, z lekko zawiniętym do środka, postrzępionym brzegiem, średnicy 0,25—0,4 mm, występują przeważnie pojedynczo, rzadziej 2—3 na powierzchni jednej plamy. Worki są maczugowate, 60—94 × 8—10 μ . Wstawki są nitkowate, na końcu lekko rozszerzone, równe, względnie nieco dłuższe od worków, 60—100 × 2 μ . Zarodniki workowe są bezbarwne, z dwoma kroplami tłuszczu wewnątrz, owalne względnie eliptyczne, czasem w kształcie kropli, tępo zakończone, z jednej strony szeroko zaokrąglone, z drugiej stopniowo, ale wyraźnie zwężające się, 7,5—11 × 4—5 μ (opis zarodników zgodny z Sydowem, 1936).

Preparaty do analizy mikroskopowej wykonywano ręcznie brzytwą z materiału zielnikowego, namoczonego lub z materiału suchego rozmacerowując go igłami preparacyjnymi. Sporządzone w ten sposób preparaty oglądano w wodzie. Wykonano 100 pomiarów zarodników, 50 pomiarów worków, 50 pomiarów apotecjów i 50 pomiarów wstawek.

Po raz pierwszy gatunek *Pseudopeziza meliloti* Sydow został oznaczony i opisany jako nowy w 1936 r. Sydow oznaczył go na *Melilotus albus*, pochodzącym z terenu Łotwy. Autor ten nie wątpił jednak w szerszy zasięg występowania, ale uważał za gatunek rzadziej spotykany niż

Rys. 1. *Pseudopeziza meliloti* Sydow.
Worek wraz z zarodnikami i wstawką,
1500 ×

Peziza meliloti Sydow. Asco-spores et paraphyses, agrand.
1500 ×

np. *Pseudopeziza trifolii* (Bernh.) Fuck i *Pseudopeziza medicaginis* (Lib.) Sacc., pospolite na koniczynie i lucernie.

W polskiej literaturze nie znaleziono dotychczas żadnej wzmianki na temat tego gatunku grzyba, jak również nie ma wiadomości co do występowania innego gatunku z rodzaju *Pseudopeziza* na *Melilotus albus*.

Krótką notatkę o *Pseudopeziza meliloti* Sydow — jako gatunku wywołującym analogiczne objawy chorobowe na nostrzyku jak *Pseudopeziza trifolii* (Bernh.) Fuck. na koniczynie — podają E. Hanson i K. Kreitlow (1936), przy opisie grzybów często spotykanych w USA na koniczynie i nostrzyku.

Zakład Fitopatologii WSR
we Wrocławiu

RÉSUMÉ

L'auteur a constaté la présence du champignon parasite *Pseudopeziza meliloti* Sydow sur les feuilles et tiges de *Melilotus albus* cultivé, à Pawłowice près de Wrocław (Pologne).

L'espèce *Pseudopeziza meliloti* Sydow a été trouvée et décrite pour la première fois par Sydow en 1936. Elle ressemble à *Pseudopeziza trifolii* (Bernh.) Fuck. et à *Pseudopeziza medicaginis* (Lib.) Sacc. parasites communs du trèfle et de la luzerne.

Les caractères microscopiques des „apotecia“ et des spores des spécimens de *Pseudopeziza meliloti* Sydow étudiés par l'auteur correspondent entièrement à leur description chez Sydow (1936).

Cette espèce n'a pas été jusqu'ici connue en Pologne.

LITERATURA

- Hanson E., Kreitlow K., 1956, Mnogocislennyje bolezni klewiera i donnika. Bolezni Rastenij, Jeżegodnik Ministerstwa Zemledelia CSA, Moskwa.
- Sydow H., 1936, Annales mycologici 34, str. 396.